

คำนำ

อาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดที่สุดของประเทศไทยทั้งในแง่ภูมิศาสตร์และความสัมพันธ์อันยาวนานกว่า 40 ปี

หลายปีที่ผ่านมา อาเซียนได้ขยายความร่วมมืออย่างเข้มข้นและกว้างขวาง ส่งผลให้เกิดคำศัพท์เฉพาะจำนวนมาก

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ประมวลคำศัพท์ที่เกิดขึ้นพร้อมคำอธิบายอย่างง่าย เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจ สุดท้ายนี้ กรมฯ หวังว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความพร้อมให้แก่ทุกภาคส่วนในการเข้าร่วมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอันใกล้

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

เมษายน 2555

ไทย

เมืองหลวง : กรุงเทพมหานคร (Bangkok)
พื้นที่ : 513,115 ตร.กม.
ประชากร : 63 ล้านคน มีอัตราการเพิ่มประชากร 0.82%
เชื้อชาติ : ไทย (75%) จีน (14%) อื่นๆ (11%)
ศาสนา : พุทธ (94.6%) อิสลาม (4.6%) คริสต์ (0.7%)
และอื่นๆ (0.1%)
ภาษา : ภาษาราชการ คือ ภาษาไทย
สกุลเงิน : บาท (Baht : THB)

THAILAND

สารบัญ

A	4
B	22
C	23
D	29
E	29
F	32
H	33
I	34
J	35
M	35
N	36
P	36
Q	38
R	38
S	41
T	44
W	47

ดรรชนีคำศัพท์ตามโครงสร้าง

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

A

ACB

ASEAN Compliance Body หมายถึง องค์การระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อติดตามการดำเนินงานตามพันธกรณีความตกลงของอาเซียน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียนที่แต่ละประเทศแต่งตั้งขึ้น ทำหน้าที่พิจารณาและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกรณีปัญหาและข้อพิพาทในการดำเนินการตามพันธกรณีอาเซียน โดยข้อเสนอแนะดังกล่าวจะไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่ประเทศสมาชิกสามารถใช้ยึดถือเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากกรณีพิพาทนั้นได้

ACBF

ASEAN Central Bank Forum หรือการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางของอาเซียน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของธนาคารกลางในประเทศสมาชิกอาเซียน จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2540 ท่ามกลางภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในเอเชีย มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของประเทศสมาชิก พิจารณาแนวนโยบายและผลกระทบจากการดำเนินการตามนโยบาย ตลอดจนผลักดันให้มีการดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและการเงินที่จะคาดว่าจะเกิดขึ้น

ACIA

ASEAN Comprehensive Investment Agreement หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน ซึ่งเป็นการผนวกความตกลงด้านการลงทุนที่อาเซียนมีอยู่เดิม 2 ฉบับ ที่กล่าวถึงการเปิดเสรี (AIA) และการให้ความคุ้มครองการลงทุน (ASEAN IGA) ให้เป็นความตกลงฉบับสมบูรณ์ โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ร่วมลงนามเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2552

ACCCP

ASEAN Coordinating Committee for Consumer Protection คือ คณะกรรมการประสานงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน และส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภาพรวม

ACCSQ

ASEAN Consultative Committee on Standards and Quality คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียนทำหน้าที่ปรับประสานมาตรฐานสินค้าของประเทศสมาชิกอาเซียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐาน ISO เป็นต้น โดยมีเป้าหมายที่สินค้าสำคัญ 20 กลุ่ม อาทิ ตู้เย็น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ และโทรศัพท์ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่จัดทำความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangement) ของอาเซียนอีกด้วย

ACE

ASEAN Centre for Energy หรือ ศูนย์พลังงานอาเซียน จัดตั้งขึ้นที่กรุงจาการ์ตา เมื่อเดือนมกราคม 2542 มีหน้าที่ในการแสวงหาความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียน และกับประเทศนอกภูมิภาคในการศึกษาวิจัยและดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านพลังงาน

ACMECS

Ayeyawady, Chao Phraya, Mekong Economic Cooperation Strategy ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว สหภาพพม่า ไทย และเวียดนาม โดยมีการพัฒนาความร่วมมือ 6 สาขา ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในภูมิภาค การท่องเที่ยว การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ (HRD) และสาธารณสุข

ACT

ASEAN Consultation to Solve Trade and Investment Issues หมายถึง หน่วยงานแก้ปัญหาการค้า การลงทุนของอาเซียน ซึ่งจะเป็นหน่วยงานกลางที่แต่ละประเทศจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานงานให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาของอาเซียน โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต

AEC

ASEAN Economic Community หมายถึง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีเป้าหมายส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015)

AEC Blueprint

A

ASEAN Economic Community Blueprint หรือพิมพ์เขียว การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการกำหนดแผนงานภาพรวมด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ทั้งนี้ AEC Blueprint ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ 4 ด้านหลักคือ

1. การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน (Single market and production base) ให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี
2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน (Highly competitive economic region) โดยส่งเสริมกรอบนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น กรอบนโยบายการแข่งขันของอาเซียน สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การขนส่งและเทคโนโลยีสารสนเทศ) เป็นต้น
3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค (Region of equitable economic development) เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา ระหว่างประเทศสมาชิกโดยการสนับสนุนการพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ภายใต้กรอบการริเริ่มการรวมกลุ่มของอาเซียน (IAI) เป็นต้น
4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully integrated region into the global economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนที่มีต่อประเทศภายนอกภูมิภาค เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรี และการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตและจำหน่าย เป็นต้น

AEC Council

ASEAN Council ย่อมาจาก ASEAN Economic Community หรือคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำหน้าที่กำกับดูแล/ดำเนินงาน เพื่อมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และให้แนวทางในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งดูแลการดำเนินงานของรัฐมนตรีรายสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ เช่น สาขาการเงิน คมนาคม และการเกษตร เป็นต้น

AEC Scorecard

ASEAN Economic Community Scorecard คือ แผนงานและกลไกติดตามการดำเนินงาน (Monitoring Mechanism) เพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะวัดผลการดำเนินงานตาม AEC Blueprint เป็นรายสาขาทั้งในระดับภูมิภาคและรายประเทศ

AEGC

ASEAN Experts Group on Competition คือ คณะผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายการแข่งขันของอาเซียน ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านนโยบายการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม

AEM

ASEAN Economic Ministers หมายถึง รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีการประชุมเป็นประจำทุกปีโดยแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนจะเวียนกันเป็นเจ้าภาพการประชุมตามลำดับอักษร เพื่อวางนโยบายและกำหนดแนวทางในการขยายขอบเขตความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

AEM Retreat

หมายถึง การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการโดยปกติจะจัดขึ้นช่วงกลางปี โดยจะให้ความสำคัญในการพิจารณาประเด็นที่ยังไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้ การเตรียมการหรือเสนอแนะประเด็นใหม่ๆ ที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้นำอาเซียนพิจารณา เป็นต้น

AFAS

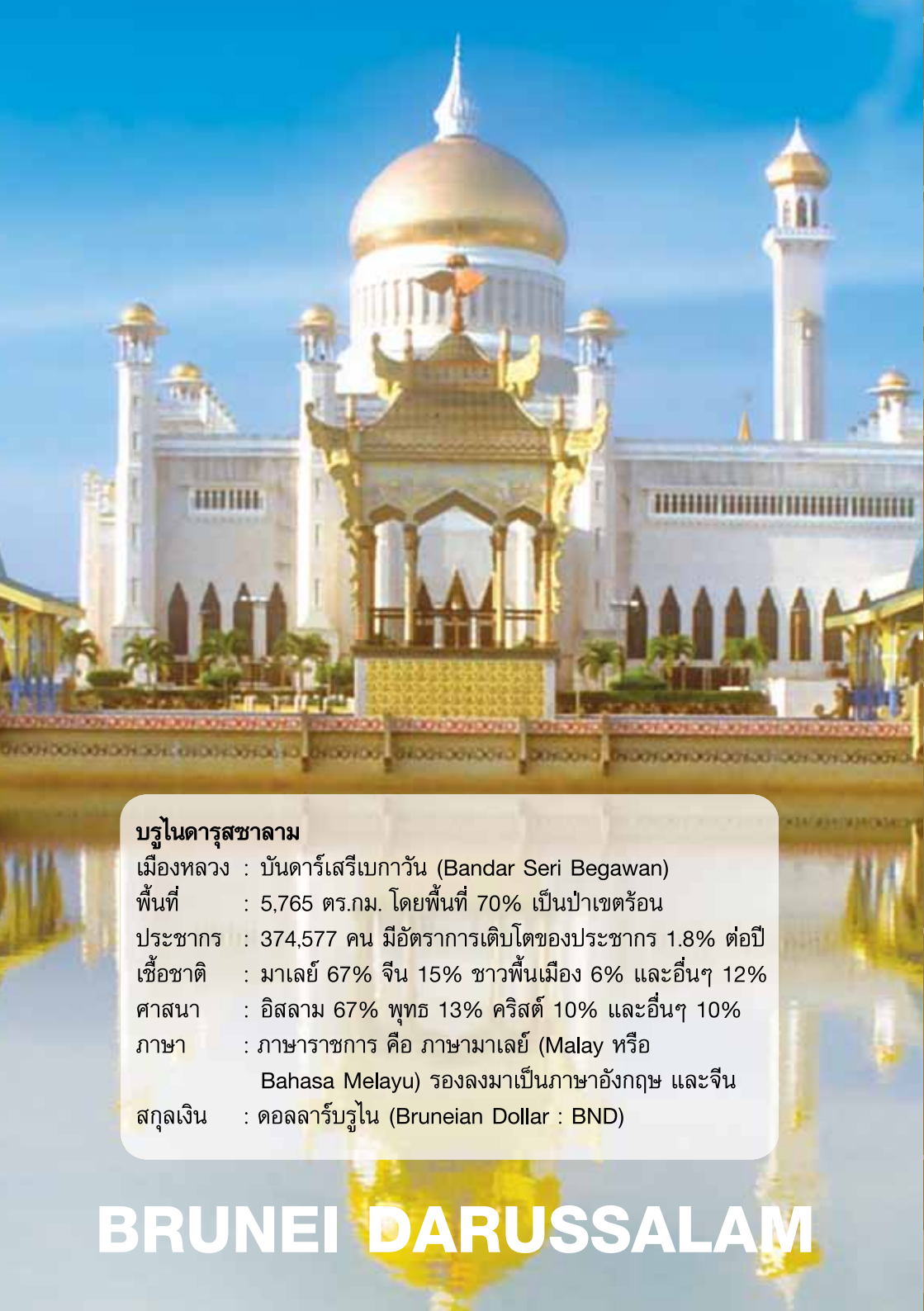
ASEAN Framework Agreement on Services หรือกรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายความร่วมมือด้านบริการและเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้มากขึ้นกว่าการเปิดเสรีใน WTO ทั้งนี้ผู้นำอาเซียนมีมติที่จะเปิดตลาดการค้าบริการทุกสาขาบริการจนบรรลุเป้าหมายภายในปี 2015 (พ.ศ. 2558) โดยสมาชิกยังมีสิทธิ์ในการกักกีดการการค้าบริการ โดยสามารถใช้กฎระเบียบที่ไม่เลือกปฏิบัติหรือกฎระเบียบที่ใช้บังคับกับทุกคนต่างชาติและคนชาติตน

AFDM

ASEAN Finance and Central Bank Deputies Meeting หรือการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพิจารณามาตรการริเริ่มต่างๆ ภายใต้กรอบความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนำเสนอผลการประชุมต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (AFMM) ต่อไป

AFMM

ASEAN Finance Ministers Meeting หรือการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน 10 ประเทศ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเงินการคลังระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน การพัฒนาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของระบบการเงินการคลัง ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวของตลาดเงินและตลาดทุนในภูมิภาคอาเซียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ในช่วงต้น AFMM มีการประชุมปีละครั้ง โดยจัดให้มีการประชุมครั้งแรกระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2540 ที่จังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย ต่อมาได้กำหนดให้มีการประชุม อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

บรูไนดารุสซาลาม

เมืองหลวง : บันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan)

พื้นที่ : 5,765 ตร.กม. โดยพื้นที่ 70% เป็นป่าเขตร้อน

ประชากร : 374,577 คน มีอัตราการเติบโตของประชากร 1.8% ต่อปี

เชื้อชาติ : มาเลย์ 67% จีน 15% ชาวพื้นเมือง 6% และอื่นๆ 12%

ศาสนา : อิสลาม 67% พุทธ 13% คริสต์ 10% และอื่นๆ 10%

ภาษา : ภาษาราชการ คือ ภาษามาลเลย์ (Malay หรือ

Bahasa Melayu) รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษ และจีน

สกุลเงิน : ดอลลาร์บรูไน (Bruneian Dollar : BND)

BRUNEI DARUSSALAM

AFTA

A

ASEAN Free Trade Area หมายถึง เขตการค้าเสรีอาเซียน หรืออาฟต้า ซึ่งสมาชิกอาเซียนร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันโดยการขจัดอุปสรรคทางการค้า ทั้งที่เป็นมาตรการภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษี เพื่อมุ่งให้การค้าระหว่างกันขยายตัว ปัจจุบันอัตราภาษีภายใต้อาฟต้าของประเทศสมาชิกอาเซียน ส่วนใหญ่อยู่ที่ร้อยละ 0-5 แล้ว โดยสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไนฯ) จะลดภาษีสินค้าในบัญชีลดภาษีทุกรายการเป็นร้อยละ 0 ในปี พ.ศ. 2553 และสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (CLMV : กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) ในปี พ.ศ. 2558

AFTA Council

ASEAN Free Trade Area Council หมายถึง การประชุม คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน ที่รับผิดชอบดูแลการดำเนินการภายใต้ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff Scheme for the ASEAN Free Trade Area) ซึ่งจะมีการประชุมปีละ 1 ครั้ง ก่อนการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEM เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้กรอบอาฟต้า

AIA

ASEAN Investment Area หมายถึง เขตการลงทุนอาเซียน ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2538 เพื่อให้อาเซียนเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกอาเซียน โดยให้จัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนให้เสร็จภายในปี พ.ศ. 2553 การลงทุนภายในเขตการลงทุนอาเซียนจะต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกันในชาติหรือได้รับสิทธิพิเศษเท่าที่แต่ละประเทศอาเซียนจะให้ได้ ทั้งนี้ AIA จะสิ้นสุดลงเมื่อ ACIA (ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน) มีผลบังคับใช้

AIA Council

ASEAN Investment Area Council หรือ คณะกรรมการเขตการลงทุนอาเซียน เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ดูแลงานด้านการส่งเสริมการลงทุน ปกติมีการประชุมปีละครั้ง

AICO

ASEAN Industrial Cooperation Scheme หมายถึง โครงการความร่วมมือทางอุตสาหกรรมของอาเซียน เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2539 เพื่อมุ่งขยายความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรมระหว่างภาคเอกชนของอาเซียน เพิ่มทุนการลงทุนระหว่างอาเซียนและนอกอาเซียน สนับสนุนการแบ่งการผลิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมในอาเซียน โดยบริษัทอาเซียนตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไปสามารถขออนุมัติแลกเปลี่ยนสินค้าและชิ้นส่วนระหว่างกันภายใต้โครงการ AICO ได้ โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่เกี่ยวข้อง

สิงคโปร์

เมืองหลวง : สิงคโปร์

พื้นที่ : 699.4 ตารางกิโลเมตร

ประชากร : 4.6 ล้านคน มีอัตราการเพิ่มของประชากร 1.13%

เชื้อชาติ : จีน (76%) มาเลย์ (13.9%) อินเดีย (7.9%)
และอื่นๆ (1.7%)

ศาสนา : พุทธ(42.5%) อิสลาม (14.9%) คริสต์ (14%)
และฮินดู (4%)

ภาษา : ภาษาทางการ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาราชการมี 4 ภาษา
คือ ภาษามลายู จีนกลาง ทมิฬ และอังกฤษ

สกุลเงิน : สิงคโปร์ดอลลาร์ (SGD)

SINGAPORE

AIRM

ASEAN Insurance Regulators Meeting หรือ การประชุมผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยอาเซียน เป็นการประชุมของผู้กำกับดูแลธุรกิจประกันภัยของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศในอาเซียน โดยที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะเวียนเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในแต่ละปี มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านธุรกิจประกันภัยในภูมิภาคอาเซียนตลอดจนร่วมกันพิจารณาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจประกันภัย ซึ่งยังมีระดับการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันภายในภูมิภาคเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดร่วมกันสำหรับประเทศสมาชิก การประชุมดังกล่าวมีขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2541 ที่ประเทศบรูไน

AISP

ASEAN Integration System of Preferences การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรที่ประเทศสมาชิกเดิมอาเซียน 6 ประเทศให้แก่ประเทศสมาชิกใหม่ ได้แก่ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา เป็นส่วนหนึ่งในโครงการความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการยกเว้นภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าที่กำหนด เป็นการให้แบบฝ่ายเดียวโดยไม่มีภาระจัตอรอง

AMAF

ASEAN Ministerial Meeting on Agriculture and Forestry หมายถึง การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อกำหนดนโยบายและติดตามความร่วมมือด้านเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน

AMBDC

A

ASEAN-MEKONG Basin Development Cooperation

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มแม่น้ำโขง จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2538 ที่กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงภายใต้กรอบความร่วมมือหลัก 8 สาขา ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานการค้าและการลงทุน การเกษตร ทรัพยากรป่าไม้และแร่ธาตุ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม การท่องเที่ยว ทรัพยากรมนุษย์และวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และเน้นการพัฒนาเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงสิงคโปร์-คุนหมิง ในขั้นแรกจะเริ่มต้นพัฒนาในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง โดยจะครอบคลุมประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม ไทย และภาคใต้ของจีน (มณฑลยูนนาน) มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 11 ประเทศ ประกอบด้วยอาเซียน 10 ประเทศ และจีน

AMEM

ASEAN Ministers on Energy Meeting หรือ การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน จัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง เพื่อกำหนดแนวนโยบายในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนด้านพลังงาน

AMM

ASEAN Ministerial Meeting หมายถึง การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียน ซึ่งจะจัดเป็นประจำทุกปี เช่นเดียวกับการประชุม AEM โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงและสังคมของอาเซียน

ASC

ASEAN Standing Committee หมายถึง คณะกรรมการประจำอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยเลขาธิการอาเซียนและอธิบดีกรมอาเซียนของแต่ละประเทศสมาชิก ทำหน้าที่ดูแลดำเนินงานติดตามผลและพิจารณาพบทวนการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของอาเซียน โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการประจำอาเซียนปีละ 4-5 ครั้ง ประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในแต่ละปีโดยเรียงลำดับตัวอักษร

ASCOPE

ASEAN Council on Petroleum หรือ คณะมนตรีอาเซียนด้านปิโตรเลียม เป็นกลไกการหารือระหว่างวิสาหกิจแห่งชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประกอบกิจการด้านปิโตรเลียม มีการประชุมปีละ 2-3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสวงหาความร่วมมือระหว่างกัน

ASEAN

Association of Southeast Asian Nations หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือเรียกย่อๆ ว่า อาเซียน เป็นองค์กรซึ่งถือกำเนิดตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ของผู้นำประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ที่จะให้มีการรวมกลุ่มและร่วมมือกันเสริมสร้างให้ภูมิภาคมีสันติภาพอันนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมืองและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งต่อมาบรูไนดารุสซาลามได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 ในปี พ.ศ. 2527 เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 ในปี พ.ศ. 2538 ลาวกับพม่าเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2540 และสุดท้ายกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกในปี พ.ศ. 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศ มีประชากรรวมประมาณ 575 ล้านคน

ASEAN-BAC

ASEAN Business Advisory Council หมายถึง สภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของอาเซียนประกอบด้วย ผู้แทนภาคเอกชนจากประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 3 คน เพื่อเป็นช่องทางให้ภาคเอกชนอาเซียนสามารถให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนต่อผู้นำอาเซียนได้โดยตรง

ASEAN-CCI

ASEAN Chamber of Commerce and Industry หมายถึง สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมของอาเซียน ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาคเอกชนของประเทศอาเซียน ทำหน้าที่ศึกษาติดตามการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าของภาครัฐอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจของอาเซียน

ASEAN Charter

คือ กฎบัตรอาเซียน เกิดขึ้นในกรอบกระบวนการปฏิรูปอาเซียนเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพนิตบุคคล โดยวางกรอบกฎหมายและจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ.2558) ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community-ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) โดยมีคณะมนตรีรับพิชชอบการดำเนินงานในแต่ละด้าน

A

กัมพูชา

เมืองหลวง : กรุงพนมเปญ (Phnom Penh)

พื้นที่ : 181,035 ตร.กม. (พื้นดิน 176,525 ตร.กม. พื้นน้ำ 4,520 ตร.กม.) หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย

ประชากร : 14.2 ล้านคน มีอัตราเพิ่มของประชากร 1.8% ต่อปี

เชื้อชาติ : กัมพูชา 90% เวียดนาม 5% จีน 1% อื่นๆ 4%

ศาสนา : พุทธนิกายเถรวาท 95% อิสลาม (หรือเขมรจามซึ่งมีประมาณ 200,000 คน) และคริสต์

ภาษา : ภาษาราชการ ได้แก่ ภาษาเขมร ส่วนภาษาที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย

สกุลเงิน : เรียล (Riel หรือ CR)

CAMBODIA

ASEAN Economic Community

ASC

ASEAN Security Community หรือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสันติสุขในภูมิภาค การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน

ASCC

ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภูมิภาคอาเซียนเป็นสังคมที่เอื้ออาทร ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม

ASEAN -PTA

ASEAN Preferential Trading Arrangement หมายถึง การให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ตามความสมัครใจ โดยการลดอัตราภาษีนำเข้าลงในอัตราต่างๆ กันสำหรับสินค้าแต่ละรายการเพื่อขยายการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ปัจจุบัน PTA ถูกแทนด้วย AFTA

ASEAN Secretariat

สำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดตั้งขึ้นตามข้อตกลงที่ลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2519 เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียน และเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างอาเซียน คณะกรรมการตลอดจนสถาบันต่างๆ และรัฐบาลของประเทศสมาชิกสำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีหัวหน้าสำนักงานเรียกว่า “เลขาธิการอาเซียน” ปัจจุบันเลขาธิการอาเซียนคือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ชาวไทย

A

ASEAN Vision 2020

หมายถึง เอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 “อาเซียน ปี 2020 เป็นหุ้นส่วนร่วมกันในการพัฒนาอย่างมีพลวัต” (“ASEAN 2020 : Partnership in Dynamic Development”) ที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการในด้านต่างๆ ครอบคลุมทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอก ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้นำอาเซียนให้การรับรองเอกสารดังกล่าวในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ 2 เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในโอกาสครบรอบ 30 ปีการก่อตั้งอาเซียน ทั้งนี้ อาเซียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 (Hanoi Plan of Action to implement the ASEAN Vision 2020:HPA) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 6 เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2541

ASEAN-X

เป็นหลักการในการดำเนินการตามพันธกรณีความตกลง/โครงการความร่วมมือของอาเซียน (Implementation) ที่กำหนดให้สมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมสามารถเริ่มปฏิบัติตามพันธกรณีความตกลง/โครงการก่อนได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการพร้อมกันครบทั้ง 10 ประเทศ ตัวอย่างเช่น กรณีการเปิดตลาดภาคบริการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกอาเซียนตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปที่มีความพร้อมจะเปิดตลาดให้แก่กันมากขึ้นสามารถดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องขยายผลการเปิดตลาดนั้นให้แก่ประเทศอื่น แต่สามารถเปิดโอกาสให้ประเทศอื่นที่สนใจขอเจรจาเข้าร่วมได้ในภายหลัง

ASW

A

ASEAN Single Window หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 โดยระบุเป้าหมายให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ พัฒนาระบบ National Single Window ให้แล้วเสร็จภายในปี 2008 และประเทศ CLMV ภายในปี 2012 เพื่อเชื่อมโยงเป็นระบบ ASEAN Single Window ต่อไป โดยจะมีการเชื่อมต่อการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จโดยใช้เอกสารและข้อมูลการค้า/ศุลกากรเดียวกันและตัดสินใจในการตรวจปล่อยสินค้าเพียงครั้งเดียว หากระบบ ASW สมบูรณ์จะช่วยเร่งการตรวจสอบทางศุลกากร ลดขั้นตอนและเวลาการทำธุรกรรม

ATFWP

Work Programme on ASEAN Trade Facilitation คือ แผนการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน ซึ่งที่ประชุม AEM ครั้งที่ 38 เมื่อวันที่ 22-23 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ เห็นชอบข้อเสนอการจัดทำ comprehensive work programme on trade facilitation โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนการค้าเน้นธุรกิจและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

ATM

ASEAN Tourism Ministers Meeting หมายถึง การประชุมรัฐมนตรีด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน เพื่อหารือและกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน โดยจะมีการประชุมกันปีละครั้ง

A

B

C

ATM

ASEAN Transport Ministers Meeting หรือ การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน จัดขึ้นปีละครั้ง เพื่อหารือและกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการขนส่งในอาเซียน อาทิ เส้นทางประเภท/ขนาดรถยนต์ การประกันภัยรถยนต์ ใบอนุญาตขับชีรรถยนต์ การตรวจทางศุลกากร การขนส่งสินค้าผ่านแดน การขนส่งสินค้าข้ามแดนและการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงอาเซียน

ATRC

ASEAN Telecommunication Regulators Council หรือ สภาหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแห่งอาเซียน เป็นการประชุมผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานโทรคมนาคมของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะมีการพิจารณาเรื่องสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านนโยบาย กฎระเบียบ ข้อเสนอใหม่ๆ ของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการกำกับดูแลโดยจะมีการประชุมปีละ 1 ครั้ง

Bali Concord II

ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่เกาะบาหลิเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 กำหนดที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายใน พ.ศ. 2563

CCC

Coordinating Committee on Custom คือ คณะกรรมการประสานงานด้านศุลกากรของอาเซียน จะมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง เพื่อกำกับการดำเนินการของหน่วยงานด้านศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเขตการค้าเสรีอาเซียน

สปป. ลาว

- เมืองหลวง : นครหลวงเวียงจันทน์
- พื้นที่ : 236,800 ตร.กม. หรือประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย
- ประชากร : 6.7 ล้านคน มีอัตราเพิ่มของประชากร 2.3% ต่อปี
- เชื้อชาติ : ลาวลุ่ม 68% ลาวเทิง 22% ลาวสูง 9%
และอื่น ๆ รวมประมาณ 68 ชนเผ่า
- ศาสนา : ศาสนาพุทธ (75%) คริสต์ และอิสลาม
- ภาษา : ภาษาราชการ คือ ภาษาลาว ภาษาที่ใช้ในการติดต่อธุรกิจ
ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส
- สกุลเงิน : กีบ (Kip)

LAOS

CCCA

Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT Scheme for AFTA หมายถึง คณะกรรมการประสานงานดำเนินการภายใต้ความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งมีหน้าที่ในการติดตาม ดูแล และแก้ไขปัญหาในการดำเนินการยกเลิกมาตรการภาษีและมาตรการที่มีใช้ภายในอาเซียนตามความตกลง CEPT สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน

CCI

Coordinating Committee on Investment หมายถึง คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุนของอาเซียน มีหน้าที่ติดตามและดูแลการดำเนินการต่างๆ ภายใต้เขตการลงทุนอาเซียน (AIA) ซึ่งรวมถึงการเจรจาเปิดเสรีด้านการลงทุนภายในอาเซียนด้วย

CCS

Coordinating Committee on Services หมายถึง คณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติของ SEOM เพื่อดำเนินการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (AFAS)

CEP

Closer Economic Partnership หรือ พันธมิตรทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีการพัฒนารูปแบบจากที่เคยมีมา โดยมีกรอบความร่วมมือที่กว้างขวางกว่า FTA อย่างไรก็ดี ความเข้าใจเกี่ยวกับ CEP หรือขอบเขตของ CEP อาจแตกต่างกันไป โดยทั่วไป CEP ครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในด้านการค้าสินค้า บริการและการลงทุน และแบ่งกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ

- CEP ที่มีเขตการค้าเสรี (FTA) เป็นหัวใจสำคัญ และรวมไปถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านทรัพย์สินทางปัญญา การประสานนโยบายการแข่งขัน การจัดซื้อโดยรัฐ เป็นต้น ดังกรณีกรอบความร่วมมือทั้งในเชิงลึกและกว้างกว่า FTA โดยปกติ

- CEP ที่ไม่มีการทำ FTA แต่อาจมีการลดภาษีศุลกากร (ไม่ใช่เป็นการลดถึงขั้นต่ำสุด) และมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าด้วย รวมทั้งมีความร่วมมือในด้านอื่นๆ อย่างกว้างขวางดังเช่น CEP ระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นต้น

CEPEA

Comprehensive Economic Partnership in East Asia คือ กรอบหุ้นส่วนเศรษฐกิจอย่างเต็มรูปแบบในภูมิภาคเอเชียตะวันออก มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการรวมตัวทางเศรษฐกิจ ลดช่องว่างในการพัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์